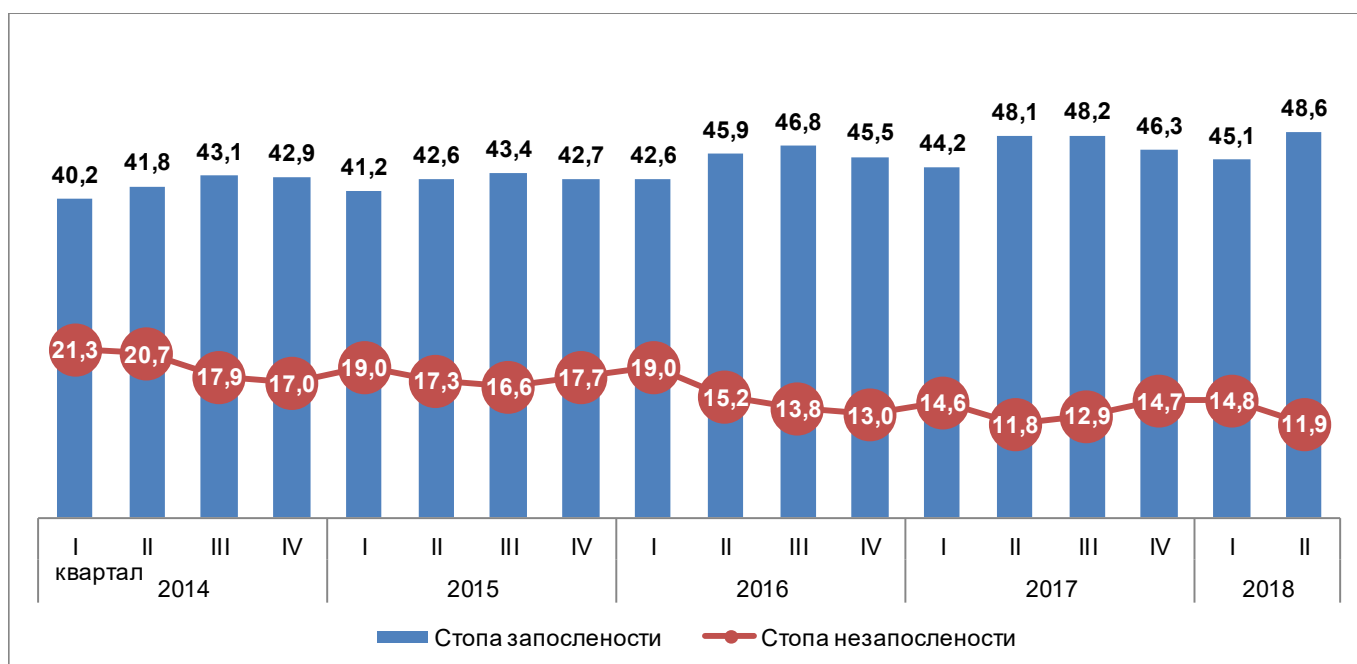


Анкета о радној снази, II квартал 2018.

– Претходни резултати –

У другом кварталу 2018. године број запослених достигао је 2 896 800, а број незапослених 391 600. Стопа запослености, на нивоу од 48,6%, највиша је у периоду 2014–2018. (за који постоји упоредива серија података). Стопа активности износила је 55,2%, а стопа незапослености 11,9%.

Граф. 1. Кретање стопе запослености/незапослености становништва старости 15 и више год., 2014–2018. (%)



Стопа активности становништва старог 15 и више година износила је 55,2%, при чему је стопа активности код мушкараца 63,6%, а код жена 47,3%. Највећа стопа активности била је у Београдском региону (57,2%) и у Региону Шумадије и Западне Србије (56,2%). У Региону Јужне и Источне Србије ова стопа износила је 53,7%, док је најнижу вредност имала у Региону Војводине (53,5%).

Стопа запослености становништва старости 15 и више година износила је 48,6%, при чему је стопа запослености код мушкараца 56,4% а код жена 41,4%. Највећа стопа запослености била је у Београдском региону (51,5%), и у Региону Шумадије и Западне Србије (49,1%). У Региону Војводине ова стопа износила је 48,1%, а најнижу вредност имала је у Региону Јужне и Источне Србије (45,3%).

Стопа неформалне запослености на нивоу свих делатности износила је 21,0%, при чему готово 60% неформалног сектора чини запосленост у пољопривредним делатностима¹.

Стопа незапослености становништва старости 15 и више година износила је 11,9%, и то 11,3% за мушко и 12,6% за женско становништво. Посматрано по регионима, ова стопа је била највећа у Региону Јужне и Источне Србије (15,6%). У Региону Шумадије и Западне Србије она је износила 12,6%, а у Београдском региону 10,1%. Стопа незапослености била је најмања у Региону Војводине (10,0%).

¹ Цео сектор делатности Пољопривреда, шумарство и рибарство и део сектора Делатност домаћинства која производе робу и услуге који се односи на пољопривредне активности.

Поређење са претходним кварталом

У односу на први квартал 2018. године, број запослених био је већи за 208 500.

Као последица раста запослености, дошло је до смањења незапослености (за 77 200) и неактивности (за 139 300). Број неактивних лица износио је 2 670 900.

У односу на први квартал 2018. године, стопа запослености већа је за 3,6 процентних поена (п. п.), док су стопе незапослености и неактивности смањене за 2,9 и 2,3 п. п. респективно.

Запосленост је равномерно порасла у свим регионима Србије, првенствено у секторима делатности Прерађивачка индустрија, Грађевинарство, Финансијске делатности и осигурање, Стручне, научне и техничке делатности. До запослења су углавном дошла лица старости од 35 до 64 године, са нижим или средњим нивоом образовања. Број сезонских послова је удвостручен у поређењу са првим кварталом ове године и износио је 40 400.

Поред раста запослености у неформалном сектору за 107 100 лица, који је због повећаног обима пољопривредних радова карактеристичан за други квартал сваке године, ове године је **дошло и до значајног повећања формалне запослености** – за 101 400 лица, и то првенствено у непољопривредним делатностима (за 73 600), **највише у прерађивачкој индустрији**, што је у складу са подацима из евиденције Централног регистра обавезног социјалног осигурања. Број формално запослених, у другом кварталу 2018. године, износио је 2 289 600 лица а број неформално запослених 607 200 лица (при чему је 60% њих било ангажовано на пољопривреди).

Као и код укупне популације, међу младима (15–24 године) такође је порастао број запослених (за 21 600), достижући ниво од 157 000, док је број незапослених и неактивних лица смањен (за 12 100 и 12 300 респективно) на ниво од 59 400, односно 512 100 респективно.

Иако су наведене промене статуса на нивоу укупне популације незнатне, због релативно малог контингента радне снаге младих, оне су знатно утицале на стопе запослености и незапослености младих. Наиме, стопа запослености младих већа је за 3,0 п. п., док је стопа незапослености мања за чак 7,1 п. п. у односу на први квартал ове године. И поред тога, незапосленост младих је, са стопом незапослености од 27,5%, још на високом нивоу у поређењу са укупном популацијом.

Удео младих који нити раде нити су у процесу образовања (формалном или неформалном) у укупној популацији младих између 15 и 24 године старости (тзв. NEET стопа) смањен је за 2,7 п. п. у односу на први квартал ове године и сада износи 14,6%. Код популације старости од 15 до 29 година, NEET стопа износи 18,4%.

Поређење са истим периодом прошле године

У односу на други квартал 2017. године, на нивоу укупне популације није дошло до статистички значајне промене у броју запослених и незапослених, што се не може рећи и за регионални ниво. Наиме, у Београдском региону и Региону Војводине је у наведеном периоду дошло до раста запослености (за 28 200 и 6 700 респективно) уз истовремено смањење незапослености, док је ситуација била потпуно другачија у преостала два региона – Региону Јужне и Источне Србије и Региону Шумадије и Западне Србије, где је у истом периоду запосленост опала а незапосленост порасла.

Премда је број запослених на укупном нивоу остао готово непромењен, запосленост популације са нижим нивоом образовања је смањена (за 33 500) у корист раста запослености високо образоване популације (за 41 200).

Број формално запослених порастао је за 46 600, при чему је формална запосленост у пољопривреди смањена за 37 400 а ван пољопривреде повећана за 84 000, и то највише у прерађивачкој индустрији. Поређења ради, регистрована запосленост без пољопривреде је, према евиденцији Централног регистра обавезног социјалног осигурања, у истом периоду порасла за 71 200, такође највише у прерађивачкој индустрији.

Број неформално запослених мањи је за 30 800, услед чега је стопа неформалне запослености смањена за 1,2 п. п.

Слично укупној популацији, ни код младих (15–24) није било битнијих промена статуса на тржишту рада у односу на други квартал прошле године.

Табела 1. Основни показатељи кретања на тржишту рада, II квартал 2018.

	II квартал 2018	Промене у односу на претходни квартал		Промене у односу на исти квартал претходне године	
	(у хиљ.)	(у хиљ.)	%	(у хиљ.)	%
Популација старости 15+	5 959,2	-7,9	-0,1	-29,0	-0,5
Активно становништво	3 288,3	131,3	4,2	23,3	0,7
Запослени	2 896,8	208,5	7,8	15,8	0,5
Формално запослени	2 289,6	101,4	4,6	46,6	2,1
Неформално запослени	607,2	107,1	21,4	-30,8	-4,8
Незапослени	391,6	-77,2	-16,5	7,5	2,0
Неактивно становништво	2 670,9	-139,3	-5,0	-52,3	-1,9
	%	(п. п.)			
Стопа активности	55,2		2,3		0,7
Стопа запослености	48,6		3,6		0,5
Стопа неформалне запослености	21,0		2,4		-1,2
Стопа незапослености	11,9		-2,9		0,1
Стопа неактивности	44,8		-2,3		-0,7

Анкета је у другом кварталу 2018. године спроведена на узорку од 15 456 домаћинстава, од чега је анкетирано 12 248 домаћинстава, односно 28 920 лица старости 15 и више година.

Детаљнији подаци могу се наћи у табелама које су део саопштења из Анкете о радној снази за II квартал 2018. (PC10), на адреси: <http://publikacije.stat.gov.rs/G2018/XIs/G20181232.xlsx>.

Методолошка објашњења

Анкета о радној снази представља најобухватнији и једини међународно упоредиви инструмент за праћење кретања на тржишту рада, којим се региструју демографске и социоекономске карактеристике становништва старијег од 15 година.

Главни циљ Анкете је оцењивање обима радне снаге, тј. запосленог и незапосленог становништва, при чему се под запосленошћу подразумева рад и у формалном и у неформалном сектору.

Поред тога, ово истраживање бави се карактеристикама запослености (професионалним статусом запослених лица, њиховом делатношћу, занимањем, правима која остварују на послу) и незапослености (стеченим образовањем, дужином тражења посла, претходним радним искуством), као и карактеристикама неактивног становништва – њиховим образовањем, старосћу, извором прихода и спремношћу да се укључе на тржиште рада.

Активно становништво (радну снагу) чине сва запослена и незапослена лица стара 15 и више година.

Стопа активности (учешћа радне снаге) представља удео активног становништва у укупном становништву старом 15 и више година.

Лица која су најмање један сат у посматраној седмици обављала неки плаћени посао (у новцу или натура), као и лица која су имала запослење, али која су у тој седмици била одсутна са посла (уз гаранцију повратка) сматрају се **запосленим лицима**.

Стопа запослености представља удео запослених у укупном становништву старом 15 и више година.

Неформалном запосленошћу сматра се рад у нерегистрованим предузећима, рад у регистрованим предузећима без уговора о раду, као и рад помажућих чланова домаћинства.

Стопа неформалне запослености представља удео неформално запослених у укупној запослености.

Незапослена лица су она лица која нису обављала ниједан плаћени посао у посматраној седмици, активно су тражила посао током четири седмице које су претходиле посматраној седмици и у могућности су да почну да раде у року од две седмице након истека посматране седмице.

Стопа незапослености представља удео незапослених у радној снази (запослени и незапослени) старости 15 и више година.

Стопа дугорочне незапослености представља удео лица незапослених дуже од годину дана у радној снази (запослени и незапослени) старости 15 и више година.

Стопа NEET подразумева учешће лица старости 15–24 године која нису запослена, нису на школовању, нити су на обуци у укупној популацији тог узраста.

Неактивно становништво чине сва лица старе 15 и више година која нису сврстана у запослено или незапослено становништво. У неактивна лица спадају студенти, пензионери, лица која обављају кућне послове, као и остала лица која у посматраној седмици нису обављала ниједан плаћени посао, нису активно тражила посао или нису била у могућности да почну да раде у року од две седмице након истека посматране седмице.

Стопа неактивности представља удео неактивног становништва у укупном становништву старом 15 и више година.

За детаљнији опис Анкете и свих дефиниција у вези са радном снагом видети методологију Анкете о радној снази на: www.stat.gov.rs.

Републички завод за статистику од 1999. године не располаже подацима за АП Косово и Метохија, тако да они нису садржани у обухвату података за Републику Србију (укупно).